

Debesuota, dieną 70°, naktį 55.
Saulė teka 6:20, leidžiasi 4:48.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, spalio-October 31 d., 1974 m.

Kaina 15c

257

HUSSEINAS ATSIŠAKĖ VAKARINIŲ ŽEMIŲ

KISSINGERIS ATVYKO Į BENGALIJĄ

DACCA. — Valstybės sekretorius Kissingeris vakar iš Indijos atskrido į Bengaliją pirmą formalų pasitarimą su Bengalijos vyriausybės nariais. Kissingeris išbuvo Bengalijoje 19 valandų. Bengalija šaltai žiūrėjo į Amerikos šiltes santykius su Pakistanu, tačiau po Rytų Pakistano pasikeitimo ir nepriklausomą Bengalijos valstybę, santykiai pradėjo gerėti. Bengalijos užsienio reikalų ministras Kamal Hossain pareiškė, kad santykiai su Amerika yra draugiški.

Baigdamas vizitą Indijoje Kissingeris bendrą komunikatą apgailestavo pasaulyje didėjančius ekonominius sunkumus. Jis išreiškė susirūpinimą dėl atominių ginklų plitimo. Paskelbta, kad Indijos premjerė Indira Gandhi priėmė oficialų pakvietimą atvykti į Ameriką, o nenustatytu laiku, 1975 m. prezidentas Fordas pažadėjo aplankyti Indiją.

Spauda išlydėjo Kissingerį iš Indijos palankiai, o aukštas pareigūnas pareiškė, kad dabar Amerikos-Indijos ryšiai pastatyti ant subrendusių ir draugiškų pagrindų. Visi praėjusios nesutarimai buvę pašalinti.

Iš Bengalijos Kissingeris vyks į Pakistaną. Indijoje būdamas, jis atsisakė pažadėti, kad Amerika daugiau neduos Pakistanui ginklų. Kissingeris tik pareiškė, kad puolimui ginklų Pakistanas negauna jau 9 metai.

Siūlo pašalinti Pietų Afriką

NEW YORKAS. — Afrikos valstybėms reikalaujant išvesti iš Jungtinių Tautų Pietų Afriką, o Amerikai ir kitoms grasinant vetuoti šitokį nutarimą, Austrija, Prancūzija ir Britanija bando surasti kompromisą — pasmerkti P. Afriką už jos apartheido politiką, tačiau nemesti jos iš JT.

Amerika nelabai norėtų vetuoti, nenorėdama pyktis su Afrikos tautomis ir nenorėdama pykinti savo juodųjų piliečių, tačiau nario išmetimas iš Jungtinių Tautų, Amerikos yra laikomas labai rimtu klausimu. Daug valstybių ateičiai gali susilaukti dėl savo vidaus politikos siūlymų išvesti iš JT.

Sovietų Sąjunga ir Kinija remia juodųjų valstybių rezoliuciją, kuri P. Afriką dėl jos rasistinės politikos siūlo pašalinti.

Franco pakeitė du ministerius

MADRIDAS. — Ispanijos diktatorius Franco pakeitė du ministerius: finansų — Antonio Barrera de Irimo ir informacijos — Pio Cabanillas. Neseniai įvykusiomis falangistų partijos pasitarime konservatyvieji valdžios ir partijos nariai skundėsi, kad Ispanijos spauda "eina iš kelio", vadovaujama informacijos ministerio Cabanillas. Atsitaro įvairių reikalavimų valdžiai, pasirodė laisvesni komentarai, kurių anksčiau nebūdavo. Franco paskyrė naują finansų ministeriu Rafael Cabello de Alba, o informacijai vadovauti pakvietė vidaus reikalų sekretorių Leon Herrera Esteban.

WASHINGTONAS. — Kongreso užsienio reikalų komitetas kritikavo Indijos daromą išlaidas atomo ginklams gaminti, kad Indijos gyventojams gresia bėda.

IŠ VISO PASAULIO

KINŠASA. — Muhammad Ali, 32 metų buvęs bokso čempionas, atsiėmė titulą iš George Formano, laimėdamas aštuntame runde nokautu. Formanas, 25 m. amžiaus, pralaimėjo užtikrintai, laimėdamas, gal, tik pirmąjį rundą.

JERUZALĖ. — Graikų ortodoksų arkivyskupas Hilarion Capucci Jeruzalės teisme atsisakė eiti į kaltinamųjų suolą ar atsakinėti į prokuroro klausimus. Jis pareiškė, kad Izraelio teismas neturi teisės jo teisti. Jeruzalė esąs arabų miestas ir Izraelio įstatymai čia negalioja. Jis kaltinamas ginklų įvežimu iš Libano.

BELGRADAS. — Jugoslavijoje įvyko žemės drebėjimas Tuzla miesto apylinkėse, 500 žmonių liko be namų, 15 buvo sužeisti.

OTTAWA. — Kanados kvietimų derlius šiemet bus 13% mažesnis už pernykščią derlių, paskelbė vyriausybės sluoksniai.

NEW YORKAS. — United States Steel Corp. paskelbė, kad jos pelnas trečiame metų ketvirtyje pašoko 144,7%.

LONDONAS. — Britanijos madų kūrėjas sako, kad "mini-skirt" jau atgyveno savo dienas ir trumpų sijonėlių niekas nebegamina. Parduotuvėse kai kur jų jau nebėra.

TEL AVIVAS. — Izraelio patulis nušovė tris arabų partizanų, kurie naktį buvo infiltravę į Izraelį iš Libano.

PHILADELPHIA. — Didžiausią apyvartą daras Amerikos uostas tapo Philadelphia, pralaukus ne tik Baltimore, Norfolką, New Orleans ar Houstoną, bet ir New Yorką.

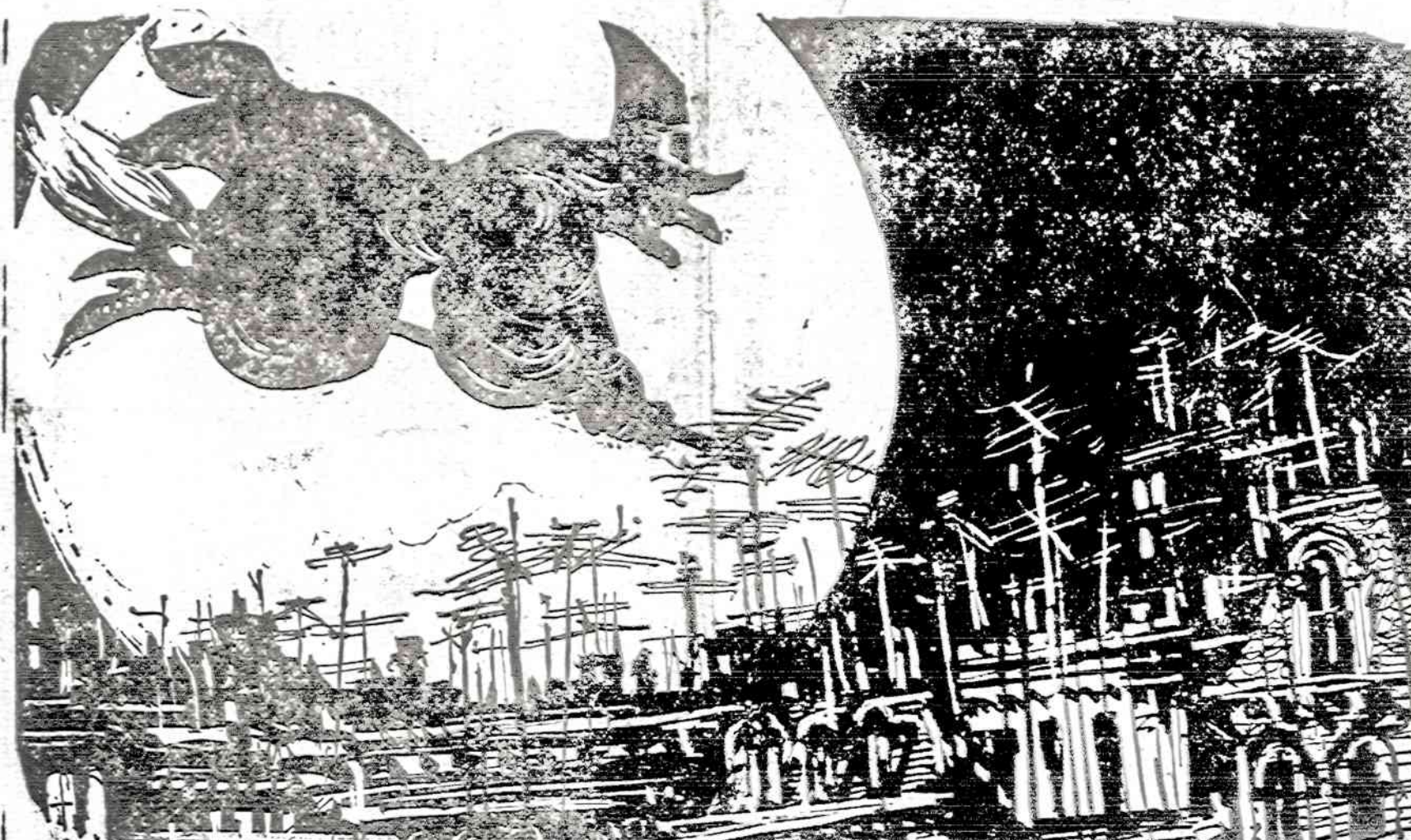
TOKIO. — Kanados premjero žmona Margaret Trudeau atvyko Japonijon, kur jis ketvirtadienį pakrikštytys naują laivą — tanklaivį "World Canada", 228,000 tonų talpos.

ČIKAGA. — Nepriklausomas Čikagos 5-tojo "wardo" aldermanas Leon Despres, kuris dažnai kritikuodavo mero Daley administraciją, paskelbė, kad jis po 20 metų Čikagos miesto taryboje nutarė nekandidatuoti. Despres yra 66 metų.

TUISA. — Kun. Billy James Hargis, kuris vadovavo nuo 1948 metų prieš komunistinę "Christian Crusade" paskelbė, kad jis dėl silpnėjančios sveikatos pasitraukia iš savo pareigų. Nors tik 49 metų, Hargis pasitraukia ir iš universiteto vadovybės bei savo keliu su kalbomis.

ATENAI. — Graikijos premjeras Caramanlis, besiruošdamas lakričio 17 d. rinkimams, pasakė kalbą, kurioje žadėjo išlaikyti artimus Graikijos ryšius su Vakarų Europa, nes graikų istorinė ir ideologinė orientacija esanti Europoje.

RABATAS. — Aukštasis Saudi Arabijos pareigūnas Maroke pareiškė, kad Saudi Arabija vienašališkai nesumažins naftos kainų.

Ketvirtadienis, spalio 31 d. Amerikoje švenčiama Halloween šventė.

MAŽESNI "TRICK OR TREAT" MAIŠAI

NEW YORKAS. — Šiais metais Halloween proga vaikai tikriausiai gaus mažiau saldinių, nes jų kainos gerokai pašoko aukštyn. Perna maišelis Hershey gamybos šokoladinių saldinių kainavo 49 c. o šiemet tas pats 6 uncijų maišelis kainuoja 80 c. Saldinių gamintojai dėl kainų pakėlimo kaltina cukraus kainas, kurios per metus pakilo trigubai. Saldinių fabrikai nevalytą cukrų pirkdavo po 11 centų už svarą, o dabar jis kainuoja 33 c.

Hershey Food Corp. pareiškė, kad ne tik cukrus prisidėjo prie saldinių kainų pakilimo. Daugiau kainuoja popierius, kakava ir darbo jėga.

Amerikos sveikatos departamento mitybos specialistai džiaugiasi cukraus kainų pakilimu. Jie sako, jog tai geriausia žinia amerikiečiams, nes jie suvalgydavo per daug cukraus, kuris mišybai nieko neduodęs, tik riebalus.

Parduotuvės, tikrai, nusiskundžia, kad jos saldinių šiemet parduoda 10% iki 15% mažiau. Krautuvių savininkai laukia, kad šis ketvirtadienis saldinių biznį padidins, kai vaikai vėl susirinks vaikščioti po namus reikalaudami "Trick-or-Treat".

Aldo Moro bando sudaryti kabinetą

ROMA. — Italijos prezidentas Giovanni Leone pavedė naują vyriausybę sudaryti veteranui krikščionių demokratų politikui Aldo Moro, kuris jau vadovavo trims Italijos vyriausybėms.

Aldo Moro yra laikomas kairiojo partijos sparno politiką, paskutiniu metu tvarkęs finansų ministeriją. Jis mažiau už kitus krikščionių demokratų yra nusistatęs prieš bendradarbiavimą su komunistų partija. Moro pradėjo derybas su kitų partijų atstovais, o jei nepavyks sudaryti koalicijos, jis gali pradėti vadovauti vien iš savo partijos sudarytai vyriausybei, kuri parlamente būtų mažumoje.

JACKSONVILLE. — Floridos pakraščiuose išplauti nuodingų dujų buteliai jau apdegino 6 metų berniuką. Dujos buvo "palaidotos" giliai jūroje po II-jo Pasaulinio karo, bet bangos dėžes sudaužė ir išmetė ant kranto dujų butelius.

WASHINGTONAS. — Aukštasis Teismas apsiėmė svarstyti mirties bausmės legalumą, atsiliepdamas į vieno šiaurinės Karolinos kalinio apeliacinį skundą. Sprendimo laukiama ateinančių pavasarį.

Tito Danijoje labai saugomas

KOPENHAGA. — Danijos vyriausybė labai sustiprino apsaugą Kastrup aerodrome ir Kopenhagoje, kai į tą trumpam atvyko Jugoslavijos prezidentas Tito. Jį pasitiko karalienė Margarethe II-jė. Į miestą buvo atvežta 3,000 sargybinių iš kitų vietovių. Ant namų stogų budėjo ginkluoti šauliai, o prezidentui Tito skirtą šarvuotą automobilį Danijos vyriausybė pasiskolino iš Vakarų Vokietijos.

Prezidentas Tito tarėsi su Danijos premjeru Poul Harfing apie Jugoslavijos-Danijos prekybos išplėtimą.

Rostropovičius negrįš į Maskvą

PARYŽIUS. — Žinomas sovietų čelistas Mstislav Rostropovičius, kuris yra gavęs dviejų metų vizą važinėti su koncertais po užsienį, pareiškė Paryžiuje, kad vizai pasibaigus, jis su žmona Galina nebegrįš į Sovietų Sąjungą, kol ten nebūs pilnos laisvės visiems menininkams.

Pasikalbėjime su L'Aureole laikraščiu Rostropovičius pasakė, kad jis grįš, kai gaus tvirtą pažadą, kad jis savo talentą ir savo meną gali skirti žmonėms, kaip jam atrodo geriau. Mes turime groti, ką norime, kur ir kada norime, su kuo norime pasakė Rostropovičius.

Šitaip karikatūristas Robert Pryor mato priverstinę vaikų integraciją Bostono mokyklose. Į mėsai malti "integracijos mėsą" sumetami balti ir juodi kačiukai, o iš mėsos jau išeina neapykantos pilni tigrai.

NAFTOS VALSTYBĖS ŽADA STAMBIĄ PARAMĄ IZRAELIO KAIMYNAMS

BEIRUTAS. — Visi arabų pasaulio laikraščiai giria savo vadų nutarimą pavesti palestiniečiams visas iš Izraelio išlaisvinamas žemes prie Jordano upės ir Gazos pakrastyje. Palestiniečių organizacijos svajoja apie savo valstybę — Palestiną. Greit bus sudaryta Palestinos vyriausybė egzile. Maroke po arabų vadų konferencijos paaikškėjo, kodėl Jordano karalius Husseinas sutiko perleisti palestiniečiams savo buvusias žemes — Vakarinį krantą. Turtiniosios naftos valstybės karaliui pažadėjo per ketveris metus po 300,000 dol. paramos.

Nixono sveikata pamažu gerėja

LONG BEACH. — Buvusio prezidento Nixono sveikata dar kritišką padėtyje, tačiau gydytojai mano, kad jis pradės taisyti. Po antradienio skubios operacijos, kilo kraujavimas viduje, tačiau daktarams pavyko jį sustabdyti. Kraujo spaudimas grįžta į normalias ribas ir pulsas sustiprėjo, pasakė dr. Lungren. Antradienį ponis Nixonienė ir abi dukterys: Pat ir Julia iki vidurnakčio išbuvo ligoninėje.

Nixonas maitinamas per veną ir kol kas jam neduodami kraujavimai, kurie skystinti vaistai. Pacientas per paskutinę savaitę labai išvargio ir svoris nukrito 10 sv.

Olandų kaliniai reikalauja lėktuvo

HAGA. — Keturi Olandijos kaliniai, kurie laiko ginklais grąsindami 16 įkaitų kalėjimo koplyčioje, pareikalavo duoti jiems lėktuvą išskristi iš Olandijos. Jie reikalavo paleisti iš kalėjimo anksčiau sumimtą palestinietį, tačiau šis atsisakė prie jų prisidėti ir telefonu net ragino banditus pasiduoti policijai.

Tarp keturių banditų yra vienas arabas, tačiau jis nėra politinis kalinys, bet kriminalistas, kaip ir trys jo draugai. Vyriausybė nenori jų išleisti, nes tada panašūs bandymai išsivaduoti gali kilti ir kituose kalėjimuose.

Britų opozicija kritikuoja valdžią

LONDONAS. — Britanijos opozicija kritikuoja vyriausybės paskelbtus nacionalizavimo planus. "Karalienės kalboje parlamente buvo nušviesti darbių vyriausybės planai. Jie numato perimti laivų statybos įmones ir lėktuvų pramonę. Sudaromi planai naftos nacionalizavimui, nors jos užsienio bendrovės dar tik ieško šiaurės jūros dugne.

Opozicijos vadas Heath pareiškė, kad valdžios planai nebando sujungti tautos, bet ją tik daugiau skaldo. Nacionalizavimu neišsprėsime Britanijos sunkumų, pasakė Heath.

Pirmieji kandidatai suvalstybinimui yra britų Hawker Siddeley ir British Aircraft Corp. Dar žinomos ir Vicker, aviacijos ir laivų statybos bendrovė, Swan Hunter ir Yarrow — laivų įmonės.

Vyriausybė sudaro valstybinę naftos korporaciją, kuri bandys perimti iš įvairių bendrovių šiaurės jūros naftos šaltinius. Klausimas, iš kur vyriausybė ims kompensacijoms lėšų, nes vien naftos interesai yra investavę apie 10 bil. dol. šiaurės jūros gėryniuose.

Arabų vadai susitarė duoti milijonišką piniginę paramą Egiptui, ir Sirijai — po 1 bil. dol. per metus. Palestinos Laisvinimo Organizacija gaus po 50 mil. dol. per metus. Pietinis Jemenas gaus 150 mil. dol. vienkartinę pašalpą už tai, kad jis atiduos Egipto kariuomenei savo salą Perim, kuri yra strateginiai svarbioje Bab el Mandab įlankoje, Raudonosios jūros pietiniame gale. Arabų Lygą salą išnuomoja 99 metams.

Karalius Husseinas perorganizuoja savo valstybę, kurios sienos dabar baigiasi prie Jordano upės. Izraelio užimta Jordano dalis atiteks naujai Palestinos valstybei. Husseinas sudarys naują ministerių kabinetą, kuris paruos naują karalystės konstituciją. Parlamentas bus paleistas ir ateityje jame nebėbus daugiau palestiniečių. Dabartinėje sistemoje parlamente yra atstovai iš Vakarinio ir Rytinio kranto.

Užsienio stebėtojai mano, kad karalius atsisakė tokio svarbaus savo karalystės gabalo, tikėdamas, kad palestiniečiams bus lengviau iš Izraelio tą gabalą atsiimti. Palestiniečiai dar gali kreiptis į Jordaną, prašydami jo pagalbos.

Izraelio spauda piktai pasmerkė arabų vadų nutarimą įvesti palestiniečius į ateities derybas, tačiau Izraelio valdžia dar nepasidavė dėl šio nutarimo.

Kai kurios palestiniečių grupės tvirtina, kad Palestinos valstybė buvusiose Jordano žemėse bus tik taktinis, laikinasėjimas. Palestiniečiai po to sieks visos Palestinos išvadavimo iš žydų rankų.

Vokietija parduos Rusijai vamzdžius

MASKVA. — Vokietijos kancelerio Schmidto derybos Maskvoje baigiasi. Buvo pasirašyta sutartis, kuria V. Vokietija pasižada per 10 metų pristatyti Sovietų Sąjungai 950,000 tonų didelio skersmens plieno vamzdžių už 600,000 dol. Vokietija tiems vamzdžiams pirkti duos kreditus.

Sovietai sutiko, kad elektros laidų linija iš Karaliaučiaus apylinkių, kur vokiečiai žada pastatyti elektros jėginių kompleksą, gali eiti per Vakarų Berlyną, kad jam nereikėtų priklausyti nuo Rytų Vokietijos malonės, gautant elektros srovę iš tos linijos. Sovietai žada pristatyti Vokietijai įvairių žaliavų.

Antradienį Brežnevą nedalyvavo oficialiuose priėmimuose, nes, kaip jo žmona Viktorija pasakė, jis nuejęs prigulti. Kanceleris Schmidt pastebėjo, kad Brežnevas per daug dirba. Brežnevienė pasakė, kad jos vyras dirbęs po 16 val. per dieną.

Detroito naujienos

Amerikos Lietuvių Inžinierių Architektų Sąjunga spalio 27 dieną suruošė paskaitą Kultūros centre. Inž. Jurgis Mikaila savo paskaitą, paryškindamas filmų apie Lietuvą ir bendrai apie Vakarų Europą, papasakojo gana įdomiai.

Reikia pasakyti, kad J. Mikaila yra geras pasakojantis, bet apie Lietuvą, tai nedaug ką tepasakojė. Daugiausiai kalbėjo apie Italiją, Vatikaną, Šveicariją, Vokietiją ir net apie Liuksemburgą. Iš minėtų valstybių vietas paryškino filmu. Daugiausiai lankė bažnyčias, vienuolynus bei jų bendrabučius. Beveik nieko apie miestų naują architektūrą, o vis tik aš tikėjau, kad kas nors bus aiškinama ir rodoma. Šveicarijoje matęs kaip šveicarų jaunimas šoko lietuviškus tautinius šokius ir gana gražiai, be to tik entuziastiškai kaip mūsų Gobienės "šilainė". Taip inž. J. Mikaila įsireiškė. Matė šokant ir iš Vilniaus po Europą gastroliuojantį taut. šokių ansamblį, kuris šoko ir kazokėlių. Be abejo, ansamblis buvo po politrukų priežiūra.

— "Draugo" dienraštyje spalio 21 d. Nr. 246 buvo patalpinta Flitos informacija. Laikas rašytas iš Lietuvos, pavardė nepaminėta. — turistai iš Amerikos. Rašo, kad dabar Lietuvoje žmonių bažnyčiose gal net daugiau negu būdavo prieš karą. Pamaldos esančios iškilmingesnės. Anksčiau esą inteligentai gėdindavosi klūpoti, dabar klūpo. Autorius pasitranke po Lietuvą: Kauną, šiaulius, Panevėžį ir kitur. Miestai pagerėję, pragražėję, priemiesčiai auga "amerikoniškai", su visais patogumais. Prie namų sodai ir gėlynai, viskas pagal planą. Jei okupuotoje Lietuvoje taip viskas puiku, kodėl laiško autorius bijo savo pavardę pasirašyti, kas jis toks esąs? Tokių puikių laišku negali pakenkti nei sau pačiam, nei savo artimiesiems. Keista, kad "Draugas" talpina sau priešraujančias žinias. Pažvelkime, ką nuolat "Drauge" rašo iš L. K. B. Kronikos.

— Lietuvių namų savininkų

ir Dariaus-Girėno klubo bendras balius praėjo gerai. Dalyvavo per šimtą svečių. Meninė programą atliko solistas Algirdas Brazis iš Čikagos. Orkestras Vytauto Petrauskio. Maistą paruošė sekanti šeimininkė: Vyr. šeimininkė Agota Lorincienė, talkininkės Ona Pušedriene, Elzbieta Jodinskienė, Julija Blūdžiuvienė, Jadvyga Maršalkovičienė, Ona Kašeliene, Elena Kilikevičienė ir kitos. Rengėjai Liet. namų ir Dariaus-Girėno Klubu Valdybos.

— Lapkričio mėn. 10 d. 12 val. Kultūros centre muzikas Aloyzas Jurgutis, bėglys iš Lietuvos, kalbės ir atsakins į klausimus. Svečių atlydės Balso centro Valdybos pirm. Marija Rudienė, kuri taip pat kalbės Balso reikalais. Po pranešimų kavutė. Rengėjai — Detroito žurnalistų skyriaus Valdyba.

— Spalis — Balso mėnuo. Kas dar neįteikė savo aukos, malonėkite savo auką įteikti 76 skyriaus valdybos nariams arba E. Paurazienėi.

— Lapkričio 23 d. 7 val. Kultūros centre įvyks madų paroda. Modelius St. Koronkevičienė iš Kalifornijos ir E. Blandytė iš Čikagos. Kviečia visus atsilankyti. Rengėjai — filisterių skaitytojų komitetas.

— A. L. T. S-gos Detroito sk. Amerikoje nutarė sekmadienį, gruodžio 1 d. 12:30 val. Lietuvių namuose suruošti savo skyriaus gyvavimo 25-rių metų sukaitytį.

— Šį seštadienį, lapkričio 2 d. 7 val. Kultūros centre Jaunimo komitetas ruošia šokius — kankių balių. Pagarbujama, kad dalyviai programoje ir šokiuose dalyvautų su kankėmis. Už gražiausias kankes bus skiriamos dovanos. Rengėjai kviečia jaunimą gausiai dalyvauti.

— St. Butkaus šaulių klp. jauniosios kanklininkės pradėjo ruošti. Laikas ir vieta bus pranešta vėliau. Į būrelį įstojo: Vilija Smalinskaitė ir Loreta Šnekaitė. Kanklininkės registruoja Emilija Kutkienė. Būrelio vadovė Danutė Petronienė.

— Muzikas Stasys Slizys s. m. gegužės mėn. buvo priimtas į Michigan chorą lapkričio mėn. 1, 3, 6, 8 ir 9 dienomis Music

Hall, 350 Madison Ave., Detroito m. gegužės mėn. buvo priimtas į Michigan chorą lapkričio mėn. 1, 3, 6, 8 ir 9 dienomis Music

A. Sukauskas

KELIONĖ Į TEVIŠKĖ

Toronto Lietuvių Namuose sekmadienio popietėje susitiko pažįstami kalbėti apie kelionę į Lietuvą. Vieni iš jų, vyrai su žmona, neseniai buvo nuvažiavę aplankyti savo artimųjų. Todėl jiems čia dabar yra daug kalbos ir daug pasakojimo. Begalės įspūdžių. Ypač ten, kur paliečiamos žinomos tėviškos vietos.

Gražiausiai iš visko nušviečiamas susitikimo momentas Vilniaus aerodrome. Ten artimieji pasitiko svečius su gėlėmis ir ašaromis. Buvo įdomios tos kelios dienos sostinėje. "Su giminiiais kalbant be galo ir negalint atsikalbėti. Pasklav autobusu kelionė į Kauną ir Druskininkus. Autobusas modernus, kaip čia Kanadoje. Jis pagamintas Čekoslovakijoje. Ir, žinoma, po viso to, nutaikius progą, slapta, individuali kelionė į savo tėviškę kaime.

Prisiminti vieną iš būdingesnių smulkmenų, iš Lietuvos grįžę svečiai nustebo restorane pusių gėvę baltos, pakeptos (toasted) duonos, o prie arbatos citrinų. O jų giminiams tai buvo neregėta naujiena. Ten privilegijuoti kanadiečių pakviesti papsūryti, jie išvydo girdėtus, bet pirmą kartą savo akimis matomus delikatesus.

Žinoma, sunkiausias pergyvenimas buvo išvykstant, kai reikėjo atsivieškinti su artimaisiais. Buvo tiesiog neapsakomai skaudu skirtis. Glebėsiuojantis, pakartotinai bučiuojantis, be galo spaudžiant vieni kitiems rankas ir liejant ašaras.

Įdėmiai klausęs keliauninkų

įspūdžių, bei jaudinančių atsisveikinimo scenų, į pokalbį įsiterpia prie to paties stalo sėdėjęs vyras. Pradėjęs kalbėti, jis sako, kad buvę gerai, jeigu viskas tuo ir pasibaigė. Jie čia Kanadoje turėję ir blogesnių naujienų. Tik dabar, vasaros pabaigoje, čia buvo pranešta apie visai kitą pasibaigusią kelionę.

O buvę taip, kad Montrealy gyvenęs senas sovietų pilietis David Geldiashvile užsimanė aplankyti savo tėvynę ir gimtąjį Batumi kaimą. Turėdamas tik 1971 metais įgytą Kanados pilietybę ir tvarkydamas kelionės dokumentus, jis buvęs įspėtas. Užsienų reikalų ministerija, patikrinusi jo pavardę, pranešė, kad sovietai yra reikalavę jį išduoti už tėvynėje padarytus nusizengimus. Bet kelionei pasirengęs, jau virš 60 metų turįs pilietis, nekreipė dėmesio. Jis pagalvojo, kad tai esąs užsisėnėjęs reikalas. Bet jam parvažiavę į tėviškę, paaiškėjo, kad jo tikroji pavardė esanti Georgi Tsinaridze. O jis pats esąs kaltinamas už karą metų bendradarbiavimą su vokiečiais ir nužudžius daug savo žmonių. Už tokį nusikaltimą, nežinant kiek laiko būtų prabėgę, užsisėnėjęs miškus nėra. Pas sovietus, tokiu atveju, paprasčiausias sprendimas — sušaudyti. Tiesa, kol tas sprendimas buvo pasiektas, ten buvęs viešas teismas ir šaukta daug liudininkų. Svarbiausia tai, kad kiekvienam atveju buvo pabrėžiamas jo bendradarbiavimas su naciais.

Žmona Anna ir jų artimieji,

Nijolė Radvilaitė-Mackevičienė, mokytoja St. Stanislaus mokykloje, Posen, Ill., ir Amer. Liet. Montessori d-jos pirmininkė, randa progą prabilti Lietuvos bei lietuvių naudai. Tuo fiksuoja bei jos šeima dalyvavo kelerose kartu TV programose. Propaguoja artėjančią Čikagos tautinių grupių parodą ir muge Navy Pier halėse lapkričio 2 ir 3 d. Ji pasakojo Southtown Economist korespondentei apie lietuvių pasirodymus šiame įvykyje ir davė receptus, kaip pagaminti skanėsius — grybų pyragėlius, ežiuko tortą, išsinešiusius ir kitus dalykus, gražius pažindinti, patraukdusius valgyti, kad net ma-loni skaityti apie tai. Skaitymas to laikraščio pereiną trečiadienio laida, ne vienas nustebs, iš kur ta jauna ponitė tiek daug žino? Ji ir jos vyras Antanas Mackevičius yra Brighton Bakery savininkai.

Economist Newspapers nuotrauka

Meno naujienos

Kanklės nuliapa nuo scenos

Pirmą kartą Chicago amerikiečių visuomenei teks susipažinti su kanklių muzika kaip kameriniu ansambliu.

Emilijos Pakštaitės vadovaujamas lietuvių liaudies instrumentų ansamblis buvo pakviestas groti prestižiniame Robie House — Chicago Architektūros paminkle.

Hyde Parko Meno centras ruošė ten savo ypatingą priėmimą — vajų. Norėta tai šventei kokios nors iškilmingesnės muzikos. Pakviestas E. Pakštaitės kanklių ansamblis, kuris puikiai atstovavo lietuvių liaudies meną.

Susirinkę meno kritikai, mėgėjai ir svečiai (o jų buvo apie 300) nepaprastai domėjosi kanklėmis, p. Pakšto rageliu, lietuvių rūbais bei liaudies dainomis.

"Sun-Times" minėjo apie E. Pakštaitės lietuvių kanklių

čia Kanadoje, išgirdę tokią naujieną, labai susirūpino. Jie bėgo ir šen ir ten. Jie samdė advokatus ir kreipėsi į Ottawą, ieškodami bent kokios pagalbos. Bet atsakymas iš visur atėjo tas pats: Išvykdamas pilietis buvęs įspėtas nevažiuoti už geležinės uždangos. O jeigu jis nepaklausęs, tai padaręs savo atsakomybę. Dabar Kanados vyriausybė negalinti nieko bepadėti. Tiktaip palaikyti ryšius su sovietų ambasada Ottawoje ir sekti įvykių eigą.

S. Pranckūnas

muziką; daug įtakingų žmonių tetarvosi apie galimybes atleisti amerikiečių visuomenę supažindinti su liaudies dainų lobiais.

Malonu, kad lietuviškas išsina garsinti lietuvių liaudies meną, tuo pačiu būdamas ambasadoriais Lietuvos bylai.

Janina Marks

INZ. JONAS AUGUSTAITIS

(autorius aikarpoje spausdinamo straipsnio "Vardys ir Soja apie Raštikių atsiminimus"), grįžęs iš Italijai Rivietos i Müncheną, stipriai persišaldęs, suširo plaučių ir pūslės uždegimu. Išgulejęs ligoninėje keturias savaites, susveikęs, šiomis dienomis jis grįžta į namus (8 München 40, Gręgstr. 59, W. Germany).

J. A. spaudai turi paruošęs du plačius straipsnius. 1) "Kontraversijos" (tarp Mustekio - Sliogerio - Raštikių, Iyinskio - Gurniaus... ir Smetonos) r. maš. 90 psl. ir 2) "Mano 13 metų tarnybos prisiminimai" r. maš. 100 psl. Čia jų autorius pateikia daug naujos, neskeltos medžiagos; be to, kaip lietuvių delegacijos pirmininkas, aprašo dviejų konferencijų išpūdžius, derybose dėl tranzito su Lenkai Augustavė ir Varšuvoje (1938) ir derybose su Hitlerio naciais Berlyne (1939) dėl laisvės zonos Klaipėdos uoste.

JEI "NAUJENAS" TUSKAI YSI, TAI IR KITAM PASAKYTI, KAD JUS RASO TIKRĄ TIESĄ — JŲ BUDZIA SVIESA.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdžius iš Lietuvos Lietuvoje apsiunkius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jesminas, A. KISS IN THE DARK. Pikantus ir intymius nuotykių aprašymai, pamiti iš gyventino Lengvas stilius, gva kalba, gražiai išleista. 50 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinė poema "Metas" poeto Vado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. KONTIUS, VYTAUTAS, THE GREAT. Istoriniai DLK vytauto brozo, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanoms įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. Add enough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VELINIŲ DIENOS MEKSIKOJE

Žmonės gimsta ir miršta ir gyvieji prisimena mirusius visur, tik kiek skirtingai. Lietuvoje Vėlinės būdavo atšvenčiamos labai rimtai savo artimųjų mylimųjų kapų lankymu, o vakare bendromis pamaldomis kapinėse, kur kiekviena šeima ant savųjų kapo uždegdavo žvakutes. Bendrai, senajame pasaulyje Vėlinės yra rimties diena, tik Naujajame Pasaulyje iš Vėlinių vis labiau padaromas cirkas ir kermosius. Bet iš visų Naujojo Pasaulio rasių ir tautybių išsiskiria savo originalumu Meksikos gyventojai, kurie yra į vieną rasę susilydinę vietiniai čiabuviai indėnai ir ateiviai didžiausia dalimi ispanai iš Europos, kurie į tą savųjų konkvistadorių (užkariautojų) užkariautą šalį pradėjo masėmis atsikelti kaip kolonistai.

Meksika yra labai daug išlaikiusi iš savo pirmatūnių — actekų socialinių ir religinių papročių ir tų papročių vienas charakteringiausių yra Mirusiųjų Diena arba Vėlinės.

Meksikonai į mirtį yra įpratę žiūrėti iš dviejų skirtingų taškų — linksmi ir makabriški. Jų Vėlinės (Mirusiųjų Diena — Dia de Muertos) atšvenčiamos gyvomis ceremonijomis pradedant spalio 31 d. vidurnaktį, baigiant lapkričio 2 d. Per tas dienas šeimos labai pagarbiai pagerbia savo artimųjų mirusiųjų vėles, bet iš kitos pusės tas rimties dienas

išnaudoja gyvųjų pasilinksminimams, maskaradams, žaidimams bei vaidinimams, kurių bendra tema yra mirusieji, ypač kaulai — kaukuolės, griaučiai ir paskiros griaučių kaulų dalys. Tos rūšies žaidynės nusitęsia net per kelias savaites — nuo paskutinės spalio mėnesio savaitės, per visą lapkritį.

Meksikos menininkai ir smulkūs biznieriiai stengiasi Mirusiųjų Dienos įvairenybes taip paruošti, kad patiktų visiems — vaikams ir suaugusiems. Per pusantros mėnesio mirtis pasidaro kaip eilinis dalykas kasdieniškame gyvenime. Iš visų krautuvėlių langų, ypač iš kepyklų, didžiuliai, žmogaus augumo griaučiai „šypsodamiesi“ kviečia vidun, o jau būtinai į kepyklas „mirusiųjų pyrago“ (Pan de Morte), specialaus ir tikrai skanaus torto nusipirkti. Tie pyragai yra iškepami apskritos formos, primenančios kaukuolės, kurioms viršuje yra kryžminiai perdeti iš to paties pyrago tešlos padaryti „staibkauliai“. Kad tie staibkauliai būtų už patį pyragą gardesni, jie yra apibarstyti granuliuotu cukrumi.

Negana kaukolinės duonos ir pyrago, maisto parduotuvių bene daugiausiai išperkamo skanėsto biznį sudaro cukrinės kaukuolės su šviesiomis akimis, „pakrikštytose“ tokiais vardais kaip Juan, Maria, Guadalupe, Carlos

Ne būtinai nekrokultūro scena, o vienas iš Meksikos keramikos kūrinių, specialiai pagamintų Vėlinės arba Mirusiųjų Dienai, kuri iš vienos pusės maldingai, iš kitos labai makabriškai „apvaikšiojama“ Meksikos Mieste nuo spalio 31 d. vidurnakties iki lapkričio 2 dienos. Šioje grupėje pavaizduotas linksmas griaučių trio orkestras.

ir kt. Motinos noriai tuos skanėstus perka ir neša namo vaikams, parinkdamos tuos vardus, kokius turi jų namie likę vaikai. Bet kaukolinį skanėstų valgymas yra tik viena Dia de Muertos dalis. Miestų krautuvės prisipildo pardavimui įvairiausiais žaisliniais skeletais ir jų dalimis, taip kad šeimos galėtų namie susistatyti ištisas laidotuvių procesijas; čia jau galima pirkti išsčius altoriūlus, karstelius ir įvairiausias keramines mirusių kultui figūras.

Labai populiarios šiuo metu Meksikoje pigios popierinės kaukės, vaizduojančios kaukuolės, ir skeletai, jau ir JAV-bėse paplitę vaikams Vėlinių vakaro „paušalai“. Kai kuriose Meksikos vietose jau rugsėjo mėnesį keramikai pradeda lipdyti figūreles, tokias kaip skeletų (griaučių) orkestrai su savo muzikos instrumentais ir kitokias grupes vaikams žaisti, bet lipdomi ir suaugusių žmonių didumo griaučiai.

Kita Mirusiųjų Dienos charakteringa savybė Meksikoj yra samtyrinių eilėraščių rašymas — imituojant epitafus, užrašomus žymiųjų mirusiųjų paminkluose. Tuose epitafuose, krečiami juokai iš žymiųjų Meksikos asmenų. Tas rūšies „poezija“ ant pigaus popieriaus paskubomis surašoma ir gatvėse ar turgaus aikštėse pardavinėjama, skaidėja ir numetama. Jų autorai, bijodami užsitraukti pašiepamių pareigūnų pyktį, niekada savo „kūrybos“ nepasirašo. Tie eilėraščiai vadinami calaveras, kas reiškia kaukuolės.

Tą mirties sukarikatūrinimą Meksikoje madon įvedė pramonininkai ir biznieriiai, kaip kad JAV-bėse tie patys elementai padarė su Kalėdomis. Nepaisant subalaganimo, mirusiųjų kultas suaugusiųjų tarpe Meksikoje labai rimtai atliekamas. Turtinęji miestiečiai Vėlinių dieną neša į kapus gyvųjų gėlių puokštes ir vaikus kapinių turtingųjų sekcijoje palaidotų savo artimųjų paminklams papuošti. Neatsilieka ir beturčiai, kurie per savaitę savaites prieš Vėlinės pradeda taupyti pezas (skatikus) savo artimųjų, ypač savo mirusių vaikų kapeliams gėlių, žvakelių ir žaisliukų nupirkti, tikėdami, kad tą dieną jų vaikų dvasios ateina joms padėtomis dovanomis pasidžiaugti ir padėtų skanėstų paragauti. Motinos

POVILAS TAUTVAIS

FISERIO DILEMA

(Tęsinys)

Asmeniškai turiu rimtą prieškaistą FIDE. Kodėl ir kodėl nepabandyta apsvartyti Fiserio pasiūlymų taikant tik vieną mastelį, būtent — ko jie verti? Atmeskime dramatinis ir jausminius elementus. Ir ką mes turime?

1 FIDE: Mūsų sprendimas galutinis. Nebus jokio kompromiso. Fiseris arba paklus, arba... 2 Fiseris: „Siūlau 10 — laimėjimą... jokių kompromisų nedarysiu...“

Ir taip pasiekėme užšalusį tašką. (negeriau, kaip Izraelio Sirijos kivičą dėl Goliath'o aukštumų).

Šių eilučių autorius, principe

tai dienai (lapkričio 1) iš anksto išverda ir iškepa numireliams vaišių, kurias visa šeima padeda nunešti į kapines ir padėti ant švaria staltiese padengto paminklinio akmens. Kurį laiką susikaupę ir pašmeide, tikri, kad per tą laiką jų mylimieji mirusieji jiems padėtų vaišių bus ligi soties paragavę, pradeda patys „likuti“ suvaldyti. Tokie pikniškai kapinės Meksikos Miesto per ketelį metų buvo visiškai uždrausti, kadangi kai kurie pradėjo atsinešti ne tik valgomų, bet ir stiprių geriamųjų dalykų savo artimųjų vėloms „pavaišinti“, paskui patys „likučius“ mirusiųjų sveikatą begerdami pradėjo kapinėse skandalus kelti.

Nors pačiame Meksikos Mieste Vėlinės „sukalėdintos“, provincijoje jos atšvenčiamos su didele rimtimi. Dalis Vėlinių ceremonijų atliekama ne viešai. Kiekvienuose meksikiečių namuose, neišskiriant pačių neturtingiausių, yra iškabinči sienoje mirusiųjų šeimos narių atvaizdai ir po jais padarytas altorielis, ant kurio patiesiama geriausia drobė ir ant jos padedami geriausi, kokius šeima išgali nupirkti, valgiai. Kai šeimos nuomone vėlės jau ganėtinai pasisotina, gyvųjų šeima „baigia maisto likučius“.

Mirusiųjų kultui skatinti pastaraisiais metais Meksikos meno galerijos pradėjo rengti specialias meno kūrinių parodas, vaizduojančias įvairias Mirusiųjų Dienos temas, o teatruose nuo spalio vidurio iki lapkričio 10 dienos miesto teatruose ir net gatvėse vaidinama autoriaus Jose Zorrilla drama, paremta Mirusiųjų Dienos tradicijomis. Vaidinimas turi tokį pasisekimą, kad daugelis meksikiečių kiekvienais metais dar ir dar eina jos pasižiūrėti, įsisavindami tiek, kad dramos tekstą atmintinai išmoksta.

Nemeksikonui gali toks nekrokultas atrodyti perdėtas ir nerimtas, tačiau turint galvoje, kad mirimas kaip ir gimimas yra lygiai natūralios gyvybės funkcijos, toks su griaučiais ir kaukolėmis per amžių „susigijimas“ yra pagrindas leidžiantis iš savo neišvengiamybės net juokus pakrėsti.

J. Pr.

1) Fiserio pranašumas: a) Ne ginčijamai geresnis, platesnis partijos pradžios teorijos pažinimas. Dar svarbiau — įvairresnis ir platesnis jos pritaikymas praktikoje. Pasėkoje Fiserio oponentas niekuomet nežino, ką Fiseris pasirinko pirmuoju ėjimu, žaisdamas baltais lygiai, jis ir vėl nežino, ką ir kokią gyminamąsi anas pasirinko juodais. Fiserio-Spaskio mačas buvo pilnas šitokio pobūdžio „fiseriškų“ staigmenų. b) daugiau veržlumo, spaudimo, dinamikos žengiant iš pradžios į vidurinę žaidimo stadiją. c) „killers instinct“ — išsireišimas priimtas sporto srityje. Trumpai — jei kartą kritai, jis tave mirtinai dabaig. d) patyrimas — amžius. Šiuo metu Fiserio 31 metai yra tam tikras plusas prieš Karpovo 22, bet 1978 m. jo 35 m. prieš Karpovo 26 jau išbluktų, o 1981 m. turėtume kalbėti jau apie Karpovo amžiaus pirmenybę. Taigi Fiseris neturėtų laukti. Reikia mušti Karpovą dabar.

Pristatysiu Karpovą: Smulkaus sudėjimo jaunuolis, menamai be nervų. Niekas neišpėja iš Karpovo veido, ar jis sėdi prie išloštos ar prie praloštos padėties. Lemiamauso ėjimuose prieš laiko kontrolę, kai ir geriausiai taip dažnai suklumpa, Karpovas visai šaltai ištraukia pačius geriausius ėjimus. Mače su Korėniumi, Karpovas nustebino visus savo tiesiog nuostabių baigminės partijos stadijos apvaldymu. Sakyčiau, kad lyg tai po Em. Laskerio, Rubinsteinio ir Kapablankos, staiga turime Karpovą.

Čia pravartu stabtelėti ir prisiminti, kad baigmių technika šachmatų partijose būna vėlybesnio subrendimo požymis ir išraiška. Kaip suderinti šitą su Karpovo 22 metais? Sakyčiau, tai jau genijaus ženklas. Ir jei Fiseris turi aštrų pranašumą, kaip kovotojas bendrąja prasme, tai Karpovas, tas šaltas neišsėmiamas kantrybės ir energijos kovotojas, ginant blogesnę padėtį, tiesiog neturi sau lygių.

Šių eilučių autorius nepaprashtai norėtų išgyventi Fiserio-Karpovo mačą. Manau, kad tai būtų dramatiškiausias įvykis šachmatų istorijoje.

Ateina metas tarti lemiamą žodį! Ir taip: Fiseris sumuš Karpovą, bet kokiam mače, su 36-ųjų partijų riba, ar be jos.

Ant ko ir pasirašau
Povilas Tautvaišas.
(Pabaiga)

"NAUJIENOS" KREKVIENO L'ETUVIO DRAUGAS IR BICULIS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujieneose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštasis viršelis. \$3.00
- Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liudžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narutė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietuvos gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygų sąrašas Naujieneose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 278 psl., kietasis drobės viršelis kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesiklaidantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje. Traktuose. Druskininkuose. Kaune. Naudakiuose. Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propagandą bei užmaskavimą. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaška, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 108 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaška, LIUBILNO UNIJOJ SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

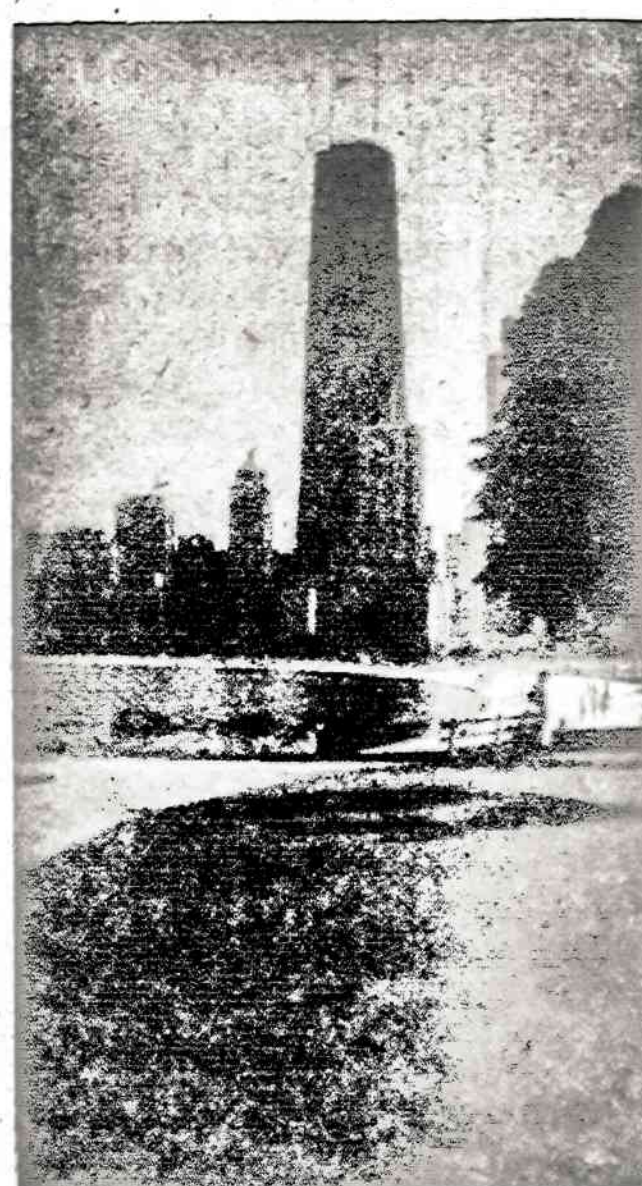
Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujieneose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Žirklys skamba, bet Kviklys jų neranda

Bronius Kviklys (b. kv.), naudodamas marijonų leidžiamą spaudą jam vienam težinamai politikai ir insinuacijoms lietuvių tarpe skleisti, Drauge parašė dar vieną įžanginį apie sovietų šnipus. Šiame straipsnyje jis kalba apie Vokietijos kanclerio Adenauerio vartotas vokiečių "išpirkimus" iš sovietų nelaisvės, apie amerikiečių vedamas "derybas sovietų žydų reikalais", pagaliau ir apie Kubos diktatoriaus Castro nutarimą išsiųsti šimtus tūkstančių jam nepalankių kubiečių, kad galėtų lengvai pakeisti senus, nusidėvėjusius savo agentus. Jis net priminė sovietų valdžios nutarimą išleisti Svetlaną Stalinaitę ir išsiųsti Aleksandrą Solženicyną, o redaktoriaus turimi slapsti pranešėjai sako, kad sovietų valdžia ir daugiau "tokių kovotojų" išsiųs, nes užsienyje jie mažiau rusams pavojingi, kaip gyvendami krašto viduje.

Pripažįstame, kad apie sovietų agentų veiklą Kviklys labai daug žino. Dar platesnė jo žinių apimtis apie sovietų agentų veiklą lietuvių tarpe. Mes norime vis dėlto atkreipti dėmesį, kad ne visuomet jo pranešamos žinios apie tuos agentus yra tikslios. Jis, pvz., tvirtina, kad sovietų valdžia išleido Stalinaitę, o tikrumoje ji nuo sovietų agentų pabėgo. Sovietų valdovai leido Stalinaitei išvežti Indijon savo vyro palaikus, o kai ji urną palaudojo, tai pabėgo nuo ją lydėjusių Maskvos agentų. Kremlius kreipėsi į kelias vyriausybes, prašydamas grąžinti buvusio diktatoriaus dukrą, bet ji griežčiausiai atsisakė namo grįžti. Ji paskelbė Rusiją valdančiai bolševikų gaujai daug nemalonių faktų. Tą patį padarė ir Solženicynas. Kviklys jų vardus prikerė prieš užsienin siučių sovietų šnipų, bet neatrodo, kad šie žmonės galėtų šnipinėti dabartinei sovietų valdžiai.

Šių metų spalio 5 dieną Naujienos prašė Kviklį, kad jis nekalbėtų bendrybėmis, bet būtų konkretus ir paskelbtų, kuriuose lietuvių laikraščiuose dirba sovietų šnipai. Tuo metu mes citavome Kviklio sp. 2 dienos Draugo įžanginį, kuriame jis tvirtino, kad sovietų agentų yra ne tik didžiuliuose Amerikos laikraščiuose, bet jų yra ir tautinių mažumų bei emigrantų spaudoje. Mes nurodėme, kad Kviklys metė labai svarbų kaltinimą ir prašėme, kad ji paremtų faktais. Prašėme, kad jis nurodytų, kurioje lietuvių laikraščio redakcijoje dirba bolševikas. Spalio 28 dieną tuo reikalu jis parašė dar vieną įžanginį, bet ir prašomą klausimą atsakymo nepaskelbė.

Tą jis turėjo padaryti, nes jo prašė tai padaryti ne vienos Naujienos. Kviklio to paties prašė ir L. Lietuvos bendradarbis Pipiras.

Kviklys tris savaites rinko medžiagą ir tikrino gautas informacijas, bet Amerikos lietuviams rūpimo klausimo jis nepaaiškino. Vietoje aiškaus atsakymo, jis ir vėl pradėjo pasakoti apie tai, ką "Die Welt" rašo apie Paryžiuje veikusius sovietų agentus ir susirūpinimą rusų laikraščių redakcijose, bet jis nieko nesako apie sovietų šnipus Amerikos "tautinių mažumų bei emigrantų spaudoje". Arčiausiai prie problemos Kviklys priėjo šiuo paragrafu:

"Viena carinė organizacija griebėsi tokios visiška paprastos priemonės. Ji paskelbė žinią, kad "visos rusų emigrantų laikraščių redakcijos yra agentų apstėtos". Emigrantų laikraščių buvo daugybė, gal keliasdešimt, ir jie nekreipė į tą pareiškimą jokio dėmesio. Tačiau iš tų laikraščių tarpo atsirado du, kurie savo redakciniais rašiniais sušuko: "Nurodykite faktus. Mūsų redakcijose agentų nėra. Kitaip trauksime jus į prancūzų teismą". Vadinas, negudrūs laikraščiai patys išsidavė. Cariniai emigrantai lengvai nustatė, kurie laikraščiai dirba rusų ir kurie prieš jų naudai. Ši paprasta priemonė, ant kurios deka, pasigauna tiksliai labai negudrūs agentai, mums primena seną anekdotinį pasakojimą iš mūsų bajorijos gyvenimo". (Draugas, 1974 m. sp. 28 d., 3 psl.).

Kad negudrūs rusų emigrantų laikraščiai "patys save išsidavė" ir išsprendė problemą, mums aišku. Mes šią pasaką patikėsime, kai Kviklys kalbės ne apie "vieną carinę organizaciją" ir ne apie "atsiradusius du laikraščius", bet nurodys žinią paskelbusios organizacijos vardą, kada ir kur ji tą žinią paskelbė; ir parašys, kaip tie du rusų emigrantų laikraščiai vadinas, kada jie "patys save išsidavė". Kviklio atpasakotas anekdotas šiuo atveju yra tokios pačios vertės.

Tuo tarpu mes žinome, kad Kviklys paskelbė sovietų agentų įsibrovimą į tautinių mažumų emigrantų laikraščių redakcijas, ir televizijos ir radijo darbuotojų tarpe. Naujienos ir L. Lietuvos reikalavo, kad Kviklys pasakytų, kuriuose laikraščiuose ar įstaigose jam žinomi sovietų agentai dirba. Kviklys pasakoja anekdotus apie Lietuvos bajorus ir caro emigrantus, bet savo tvirtinimams faktų jis neskelbia. Savo įžanginį Kviklys baigia pasakojimu apie lietuvių siuvėjų būdą ieškoti iš akių dingusių žinklių. Jis stuktelia kumštimi į stalą, žirklys suskamba ir siuvėjas suranda. Jeigu Kviklys nepasakels jam viename žinomų žinių, tai lietuvis turės nueiti į Draugo redakciją, stuktelti į stalą ir paklausti, kuriais sumetimais praeitais metais Draugo redakcijon lankėsi Vytautas Kazakevičius ir kokių ryšių šiais metais Drauge ieškojo Vaclovas Reimeris? Kodėl Draugo redaktoriai nuslėpė nuo savo skaitytojų šių dviejų Kremliaus agentų vizitą?

Esame tikri, kad Kviklys žirklių skambėsį girdėjo, bet jis žirklių ieško ant kito stalo. Ranką reikia kišti ten, kur jos suskambėjo.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

15

Tačiau mažinti išlaidas, buvo palikta tik 11.500 litų. Taip pat pradžioje metų skirta suma 300.000 litų žemės ūkio darbininkų namų statybai remti, buvo sumažinta iki 145.000 litų. Naujakuriams savanoriams jų ūkiui kurti, pradžioje paskirtos 20.000 litų suma (taip jau labai mažai), buvo sumažinta (sic!) iki 800 litų (punktas 5 žemės Reformos Valdybos). Bet Kauno Valskybinių teatrui skirtų 1.834.000 litų su specialiu Gulbių ežero baletu, ko nepajėgia pastatyti ir turtingesnis valstybės, su atlyginimu šokėjai Nemčinovai sezono metu po ca 5000 litų per mėnesį, nebuvo sumažinta!...

Taip pat "taupumo sumetimais" nebuvo sumažintos kariuomenėje lygiagrečios administracinės įstaigos (Tiekimų Valdya ir Intendantūra, Vyr. Štabo valdybos...) priešakyje su generolais ir jų dideliais štabais iki 17 generolų kariuomenėje), aukštųjų valdininkų asmeniniai priedai, ministerių reprezentacijos bei jų specialūs kreditai, neišvardinti kokiems reikalams... (žiūr. plačiau minėtame rašinyje prieš 16 metų). Be to dar Kraščiui nenaudingai finansinei politikai vykdyti prisidėjo biudžeto nesupratimas, skelbiama būk tai išaugusios valstybės pajamos (virš 360 mil.

litų) duoda galimybės skirti daugiau lėšų teatrui ir kultūrai (Smetonos kalba), kai tokių pajamų padidėjimo faktiniai visai nebuvo, bet įrašant į biudžetą įmonių apyskaitas, jie dirbtinai padidėjo (Atrodo, kad ir šioji veikla nebūtų buvusi pra šalį gerb. Profesoriumi arčiau pažinti, priklausančiam skelbiamajai socialinio teisingumo grupei, kad nereikėtų veikti prieš savo grupės programą!...).

Tai yra prieš 15 metų (Naujienose 1958 m. 15 — 30 atkarpose) nagrinėtas 1939 m. biudžetas, ir čia sutrumpintai prisimintas. Raštikis 1972 m. išleido III-įjį tomo atsiminimų — įvykiai ir žmonės —, kuriame rašo apie daug dalykų, tačiau apie svarbiausius valstybės biudžeto reikalus — išlaidas kariuomenei, kurios kraštą vedė į merdėjimą, nusigyvenimą nieko esminio nepaaiškino.

Raštikis nieko neatsako III-me tome apie 46 procentus išlaidų iš realių valstybės pajamų kariuomenės reikalams apskaičiavimą ir apie savo neklaidingumo įsivaizdavimą (24.14%). Jis čia tik cituoja buvusio Krašto Apsaugos ministerio gen. St. Dirmanto straipsnėlį "Drauge" 1964 m. XI. 23. Kur Dirmantas rašo: "Manau, kad Lietuvos krašto apsaugos biudžetas, turint galvoti mūsų politinę padėtį, natūralių resursų ir pramonės stoką ir reikalingumą turėti gerai aprūpintą savo kariuomenę — buvo normalus...". "Svarstant karinio biudžeto klausimą, reikia turėti mintyje ir tai, kad ne visos sumos buvo pravaļgomos, sušeria-

mos ar siunčiamos užsienin. Žymioji skirtų lėšų dalis likdavo ir buvo sunaudojama krašte. Čkininkai turėjo pelną už maistą, pašarą ir arklius. Darbininkai — atlyginimą už statomas karines, tiesiamus kelius, pateikiamą kariuomenės intendantūrai tekstilę, odą ar kitokią medžiagą bei įvairių kitų kariuomenei reikalingų išdirbinių pagaminimą. Dalis KAM biudžeto ejo kultūros reikalams — spaudai, bibliotekoms, meno reikalams, stipendijoms krašte ir užsienyje." (Raštikis, iš Dirmanto, puls. 80, III-as t.). Dirmantas buvo K. A. ministeriu, jojo atsakomybė buvo žiūrėti kariuomenės biudžetą (Karo vadovybės įstatymas, 1935 m. I. l.), todėl už per didelius pinigų kariuomenei yra atsakingas ir Dirmantas. Dirmantas pateisinimui nepateikia jokių įrodymų tautos ūkio kilimo, prekybos augimo, mokėjimo balanso didėjimo pozitingumo, bet atbulai — lito padengimo mažėjimą bei prekybos kritimą... Dirmantas tik "autoreitingai" tvirtina biudžeto "normalumą", be įrodymų, kartodamas savo straipsnyje "Drauge" Raštikiui tvirtinimus, ką kariuomenė davė ūkininkams, amatams, kultūrai, skiriam stipendijas užsienyje ir Lietuvoje (Rašt., II-as t. psl. 60 — 65).

Tačiau pulk. V. Šliogeris, Smetonos adjutantas (1935 — 1937), po to Krašto Apsaugos ministerijos ūkio inspektorius ir 1938 m. Kcio Tarybos narys (Finansų ministerio patariamasis organas) savo atsiminimuose 1966 m. rašė, kad leidžiami kariuomenei pinigai ne visai racionaliai buvo

naudojami (tai lyg prasiidėjo kiek racionališkesni galvojimai).

Atrodo, kad ir ši paminėta nuomonė prof. Vardžiui būtų buvusi ne pro šalį patirti?... Vardys nieko nerašo apie Raštikio pirmininkavimą likvidacinei kariuomenės komisijai bei išplūdimą kritikų melagiais, šmeižikais ir pán. Jis nenori to žinoti, jis tą toleruoja.

Nežiūrint to, Vardys apie Raštikį rašė, kad "kario — auklėtojo vaidmeny generolas Stasys Raštikis priklausio prie pačių didžiųjų moderniosios Lietuvos valstybės vyrų" (psl. 153). Kokie Raštikio veiklos elementai išsklė jį pačius didžiausius Lietuvos auklėtojas, Vardys apie tai nerašo. Kiti lietuviai pedagogai taip pat niekur nėra pasisakę apie Raštikį, kaip apie didįjį auklėtoją. Tačiau, jo sutikimą pirmininkauti kariuomenės likvidacinei komisijai (jis tą apverkę, kad jis už tai buvo kaltinamas, bet nesigailėjo to savo žygio) vargu galima ir priskirti prie auklėtojo, didžiųjų pavyzdžių?...!

Ir užbaigai šio rašinio priklauso vienas esminis Raštikio, kaip kariuomenės vado, neatliktų pareigų prisiminimas, būtent: — Raštikio I-me atsiminimų tome (1956) paskelbta Lietuvos gynybos strategija — keturių stiprių pėstininkų divizijų su pagelbiniais daliniais — artilerija, kavalerija, tankais, šarvuočiais, ryšiais... ir sustiprinta bunkeriais vidaus krašte Nėmuno — Dubysos linija. Augustaitis Naujienose 1957 m. rašė, kad tokia pozicinio karo strategija vidaus krašte Lietuvos gynybai ne-

tinka. Pagal statutą su 4-mis stipriomis divizijomis galėjo ginti 40 — 48 km. ilgio sieną, bet ne 525 km. sieną su Lenkija. Raštikis už tai Augustaitį gerokai išplūdo (III-me tome, psl. 543), tvirtindamas, kad jis niekad ir niekur nesilūgęs ginti Lietuvą pozicinio karo strategija — sustiprintų linijų metodu, bet nepasakė, kaip jis manė ginti Lietuvą, kitaip, tik pasiūlė pasiskaityti savo atsiminimų I-jo tomo psl. 329, rašyta prieš 16 metų!). O ten Raštikis rašė: "Lietuvos sienos visur yra atviros ir neturi jokių gamtos kliūčių."

Be to, tos sienos labai ilgos: su Lenkija — 525 km., su Latvija 570 km.; su Vokietija — 272 km. ir dar 90 km. pajūrio, taigi viso 1457 km. Pastatyti atskirus stipresnius įtvirtinimus (ne išista liniją) galima buvo tik krašto viduje, prie Nėmuno ir Dubysos ir dar gal vieną kitą kitur. Bet prieš ką juos nukreipti — prieš Rytus ar Vakarus? Aš savo plane buvau numatęs juos prieš Rytus t. y. prieš eventualų lenkų ar rusų užpuolimą? (Rašt., I t. psl. 329). Tai toks buvo Raštikio planas gintis nuo lenkų ir rusų, kurį siūlė skaitytojui pasiskaityti, su 4 stipriomis divizijomis ir bunkeriais Nėmuno — Dubysos linijoje!... Ar čia ne pozicinio karo strategijos gynybos planas, kurio Raštikis būk tai nesilūgęs?!

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėnkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

RUSIJOS PROBLEMOS DABARTINĖJE RUSŲ EMIGRACIJOJE

(Tęsinys)

3. Rusijos Liaudies Sąjūdis (Rosyskoje Narodnoje Dvizenije, arba RND).

Sąjūdžio dalyviai pirmiau priklausė jau minėtai Liaudies Laisvės Kovos Lygai. Bet 1951 m. iš jos išėjo ir įsteigė naują organizaciją. 1951 m. rugpjūčio 8 d. į sąjūdį atėjo A. Kerenskis, buvęs rusų "trudovikų" vadas, buvęs Rusijos ministeris pirmininkas. Liaudies sąjūdį sudaro kairieji liaudininkai ("narodniki"). Jie savo laiku Rusijos Dūmoje vadovavo advokatas Andrius Bulota iš Marijampolės. Sąjūdžio organas "Narodnaja Pravda" ("Liaudies Tiesa"). Tai revoliucinės kovos su bolševikais sąjūdis. Ir "narodnikai", pasirėmę savo programos 3-čiuoju str., paskelbė deklaraciją dėl būsimosios Rusijos santvarkos. Jie pasisako už federacinę demokratine respubliką ir už teisę tautoms laisvai apsispręsti. Ties klausimai, nuvertus bolševikus, spresitini plebiscitu. "Narodnikai" deklaravo: "Kiekviena mūsų šalies tauta turi teisę pati pasisakyti dėl savo valstybinės būsenos, neišskiriant nepriklausomos valstybės sudarymo. Visuotinis liaudies balsavimas vykdytinas buvusių sovietinių respublikų 1939 m. teritorinėse sienose Jungtinių Tautų priežiūroje" (1 ir 3 str.).

Aukščiau minėtos trys grupės yra tautų apsisprendimo teisės šalininkės. Be to, jos laikosi kad Baltijos tautos jau yra apsisprędę nepriklausomai tvarkyti savo valstybinį gyvenimą. Sovietų Sąjungos tautų požiūriu, nežiūrint principinio nusistatymo, kad ir jos gali už nepriklausomybę apsispręsti, praktiškai sumetimais šios trys grupės vis tik yra federacinės demokratinės Rusijos šalininkės.

4. Laisvosios Rusijos Kovos Sąjunga (Sojuz Borby za Svoobodnuj Rusiją, arba SBSR) savo deklaraciją paskelbė 1949 m. Į ją įsijungę buvę "oktebristai" ir "kadetai". Ji deklaruoja "sudaroma Rusijos federacija, paremta visų tautų lygybe" (1 str.). Federacijos formos nenusako. Toliau kalba: "Jos (Rusijos) teritorija skirstoma stambiomis apygardomis (sritimis, valstybėmis), laikantis tautinio, geografinio, ekonominio ir kultūrinio istorinio principo. Sudaromos apygardos su vietos parlamente-

tais, laidojančiais administracijos ir buities savumų nepriklausomumą, įstatymams leisti". Federacijos klausimą spres Rusijos Steigiamasis Seimas (2 str. ir 3 str. pastaba). Nenumatomos jokios tautų apsisprendimo teisės: vadinas, jokių apsisprendimų ir plebiscitų. Būsimoji Rusija turėtų būti suformuota, bet iš antros pusės vieninga ir nedaloma. Šiai sąjungai vadovauja S. Melgunovas, literatas, anksčiau politikoje nedalyvavęs, apie 70 metų amžiaus vyras, atseit, pirmosios bolševikų emigracijos žmogus. Jis leidžia ir redaguoja "Rosysky Demokrat". Sąjungos centras yra Paryžiuje.

5. Tautinė Darbo Sąjunga (Nacionalno Trudov Sojuz, arba NTS) paprastoj šnekoj solidaristais vadinama. Paskutiniojo karo metu ir jam pasibaigus, solidaristai laikėsi fašistinės ideologijos. 1951 m. liepos 9 d. Sąjungos Taryba pasisakė Rusijos ateities klausimu. Ten skaitome: "rusų tautai išgyvenant šio karo vyksmą (stanovlenije), kaip politinio ir dvasinio vieneto formavimą, Rusija politiniu ir administraciniu požiūriu turi virsti laisvų tautų sąjunga" (1 str.). Kitaip tariant, kai rusų tauta baigs suvesti kitas tautas ir jos visos taps politinis ir dvasinis vienetasis, tuomet Rusija bus "laisvų tautų sąjunga".

Toliau solidaristai kalba, kad "kiekvienai tautai pripažįstama teisė plebiscitu pačiai išspręsti savo likimą, tačiau visos Rusijos sąjunga kvies, kad jos tautų šeima būtų išlaikyta. Moraliai (m. p.) sąjunga smerkia neteisingą ir jėga pagrįstą tautų pajungimą, įvykdytą antrojo pasaulinio karo eigoje ir laiko jų valstybinio suverenumo atstatymą visiška teisinga" (2 str. ir 5 str. "a" pastraipa). Aštuonių straipsnių deklaracijoje solidaristai nieko aiškiai nepasako. Atrodo, jei nebūtų amerikinio Rusijai išlaisvinti Komiteto, solidaristai neslėptų tikrųjų savo tikslų.

AMERIKINIS RUSIJAI IŠLAISVINTI KOMITETAS

Nuo 1947 m. amerikiečiai pradėjo rimtai domėtis Rusijos problemomis. Rockefellerio Fondas paskyrė Kolumbijos Universiteto Rusijos Problemoms Tirti Institutui 500.000 dolerių. Bolševikams pradėjus šaltąjį karą, ir amerikiečiuose subren-

do mintis, kad reikia turėti tautininkų iš rusų ir buvusių bolševikų emigrantinių sąjūdžių, juos apjungiant ir jų jėgas nukreipiant prieš sovietų vedamą šaltąjį karą. 1950 m. spalio mėn. New Yorke įsisteigė Rusijai išlaisvinti Komitetas. Jo atsakingi žmonės yra pareikę, kad komitetas esanti nepriklausoma, privati amerikiečių organizacija, turinti tikslą tirti Sovietų Rusijos komunizmo pavojų, siekianti apjungti rusų ir Rusijos pavergtų tautų demokratinių sąjūdžių jėgas kovai su bolševizmu. Komiteto igaliojiniai Europoje iš pačių pradžių pripažino, kad būsiąs sunkus darbas apjungti senosios ir naujosios rusų emigracijos jėgas, juo labiau nacionalinius sąjūdžius. Tik amerikiniam komitetui įsisteigus, Rusijos emigrantų sluogsnuose prasidėjęs žymesnis veikimas ir diferenciacija. Teisingai amerikiečiai numatė, kad komiteto darbas bus sunkus ir susilauks priekaištų iš įvairių emigrantų sluogsnų.

RUSIJOS SĄJUDŽIAI APSIJUNGIMO KELY

Fuessene 1951 m. sausio mėn., amerikiniam komitetui laimėjant susirinko, keturių demokratinių rusų sąjūdžių atstovai pasitarimo. A. Kerenskio "trudovika", tuo metu dar buvę Liaudies Laisvės Kovos Lygos sudėty, savo atskiro atstovo dar neturėjo Amerikinis komitetas jau tuomet buvo pareiškęs rusams, kad turįs būti sudarytas visų Rusijos tautų, kovojančių su sovietais, bendras frontas.

Palietęs politinius, ypač Rusijos tautų padėties klausimus, Fuesseno suvažiavimas suskilo. LBNS ir SBONR reikalavo pripažinti "tautoms teisę pačioms savo likimą spręsti iki visiško iš Rusijos išsiskyrimo". Solidaristai (TDS) prieš šios formulės prirašė rezervą — "spręsti savo likimą Rusijos ribose, nugalėjus bolševizmą". o Laisvosios Rusijos Kovos Sąjunga (SBSR, Melgunovo grupė) dar pridūrė — "tautųbūj likimą sprendžia Rusijos Steigiamasis Seimas; kovojama už Rusijos nedalumą". Šį klausimą sprendžiamos grupės negalėjo pasiekti vieningos nuomonės, ir joki kompromisai nepadėjo. Sausio 21 d. solidaristai apleido posėdį dėl to, kad kitos trys grupės atsisakė deklaruoti būsimosios Rusijos nedalumą ir vieningumą.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BŪČIULIS

TELEF.: PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
ARTŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antraš. ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.
ir sešadieniais, tiksliai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitų laikų tik susitarus.
Tredadieniais uždaryta.

DR. FRANK PIECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

V. Tomasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bendažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

B
Be sure
to drown
all fires.

ALTO KONFERENCIJOS NUTARIMAI

Amerikos Lietuvių Tarybos Metinės Konferencijos,
įvykusios 1974 m. rugsėjo mėn. 27 d. Čikagoje,
Pick — Congress viešbuty, Rezoliucijos:

1. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija pritaria Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos užimtai pozicijai dėl santykių su JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybe ir prašo toliau tokios pat taktikos laikytis santykiams lyginti.
2. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija pritaria Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos bendravimui su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu (VLIKU), pritaria VLIKo rėmimui ir kviečia siekti šių abiejų veiksmų tolimesnio glaudaus Lietuvos laisvinimo darbų derinimo.
3. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija nuosirdžiai dėkoja mūsų spaudai, radijui ir Lietuvių Televizijai už Amerikos Lietuvių Tarybos darbų rėmimą.
4. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija, išsklausiusi ALT valdybos pranešimus, nuosirdžiai dėkoja JAV lietuvių visuomenei už nuolatinę moralinę ir materialinę paramą Amerikos Lietuvių Tarybai ir kartu prašo tą paramą padidinti.

dinti, nes ALTos darbų išplėtimas pareikalaus ir naujų išlaidų.

5. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija atkreipia dėmesį kai kurių organizacijų, sudarančių ALTą, kurios dar neįgyvendino savo skyrių aktyvesnio įsijungimo į ALTos vietinių skyrių veiklą, kad tą artimiausiu laiku padarytų, kaip buvo nutarta 1973 metų konferencijoje.
6. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija, išsklausiusi pirminko, sekretoriaus, išdėtininko ir kitų pareigūnų pranešimus, džiaugiasi, kad valdybos nariai darniai ir sątingai dirbo ir jiems dėkoja už atliktą darbą.
7. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija, įvertindama dr. Kazio Bobelio vadovaujamą ALTos darbą, ypač:

- 1) Gražų suvykimą su visomis ALTą sudaranciomis politinėmis organizacijomis ir kultūriniais sambūriais,
 - 2) Neišleidimą iš akių pagrindinių A. L. Tarybos tikslų ir nekreipimą dėmesio į antracilius dalykus.
 - 3) Greitą susiorietavimą ir skubų reagavimą į kylančius svarbesnius klausimus.
 - 4) Nesigailėjimą energijos, darbo, laiko ir pinigų, aukojant net savo šeimos reikalus Lietuvos laisvės kovai.
- Nuosirdžiai jam dėkoja ir kartu linki geriausios sėkmės tolimesniuose ALTos darbuose.
- ALT Informacija

GRADINSKAS

1975 METŲ TV

TIK 88 DOL.

Lietuvi, eik pas lietuvi!

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gelės ir vainikai antkapio papuošimui ir sezoninės kapams gelės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksandro Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1880-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuviai, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, liaisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Kanados premjero Trudeau žmona Margaret ir sūnus Justin, 2 metų amžiaus, neseniai buvo perkirti, kai žmonai teko vykti į psichiatrinę ligoninę gydyti nervų.

Moterys griaua vyrų paskutines tvirtoves

Trys iš 11 moterų, kurias keturi episkopai bažnyčios vyskupa liepos mėnesį išventino į kunigus, bet "Vyskupų Rūmai" tą įšventinimą nuvertino kaip negaliojantį, praeitą sekmadienį New York'e laikė mišias su didelių pasisekimu ir dabar kelių įtakingų moteriškų organizacijų Amerikoje viršūnės pareikalavo episkopų vyskupų pirminko "pasiaiškinti, dėl ko vyskupa atsisakė pripažinti moterų ordinaciją".

Eilė katalikams

Daugiau kaip 80 Romos katalikų teologų išleido pareiškimą, skatinant episkopų vyskupus pripažinti ir priimti moterų ordinaciją kunigais. "Mes taip pat jaučiame, kad ir mūsų bažnyčia dalyvauja toje pačioje nuodėmėje", sakoma minėtame pareiškimė.

Amžius pailgėjo 6 mėn.

Zmogaus amžius, lyginant su jo amžiumi prieš 100 metų, labai mažai tepailgėjo, skelbia tyrinėtojai. Kaip Dr. Nathaniel Colleway, chirurgas ir biochemikas sako, daugiau žmonių šiandien išgyvena iki seno amžiaus, negu tai buvo įmanoma prieš 100 metų.

Dr. Calloway palyginimu, žmonės tarp 1790 ir 1850 metų vidutiniškai gyveno iki 68,5 metų, šiandien vidutinis amžius yra 69 metai. Tai yra lygiai šešiais mėnesiais ilgesnis. Skirtumas tik tas, kad modernioji technika ir medicina vis didesniais nuostimtiui padeda iki tų metų išgyventi. Net biblijiniais laikais žmogaus amžius buvo nusakomas "trimis dvidešimtmečiais ir vienu dešimtimetėju" (70 metų). Svarbiausioji mirimo priežastis skaitoma "kūno dalių susidėvimas".

GRIOVAKASYS IR NARAS

Griovakasy pasisamdė jūros tyrinėjimo bendrovės naru. Pirmąją dieną jam įsakė nusileisti į jūros dugną ir kasti, bet jis atsakė. Iškilus į vandens paviršių, bendradarbiai klausė, kodėl jis nenori dirbti taip gerai apmokamą darbą. Griovakarys atsakė: — Kaip aš galiu kasti rankų nepasipiaudęs?...

VALGYKLOJE

Pasipiktinęs svečias tarė restorano savininkui:

— Kokia čia pas tave austrių sriuba, kad nėra nė vienos austres?
— Argi, mielasis, norėtum rasti angelą "Angelių" pyragaitėje? — atsakė jam savininkas.

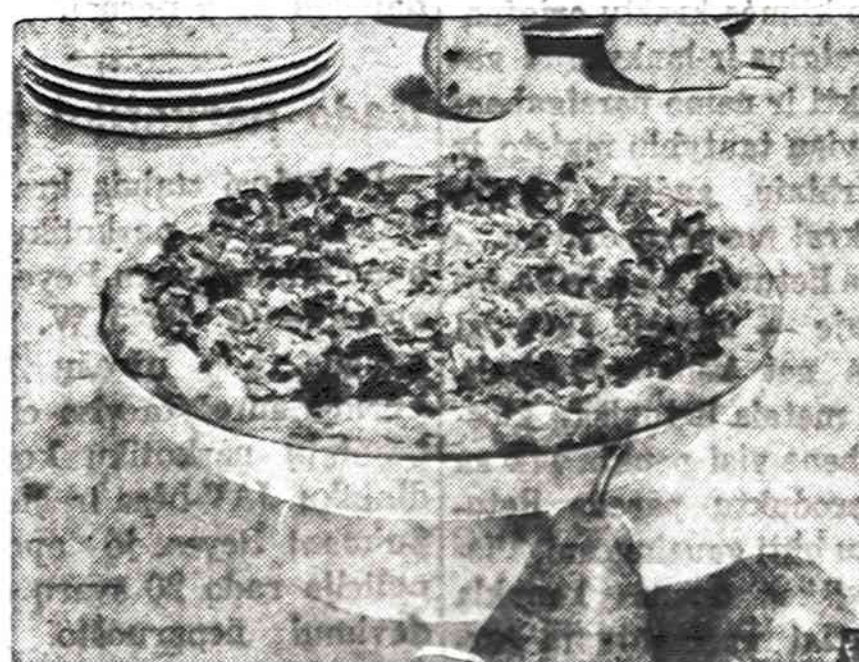

Savo naminė vaistų spintelė reikia nepaprastai švari ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonketus ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiai netikėtumui pasiruošęs.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Upytės Draugisko klubo eilinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 1 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7 val. vak. Kviečiu visus narius gausiai atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.

A. Kalyš

Ginger Adds "Snap" to Pear Pie

For something just a little different, bake a pear pie. Thicken the juices slightly with Argo corn starch and top it with a crumb topping which includes chopped nuts and just enough ground ginger to add snap to the delicacy of the pear flavor.

Pear Pie with Ginger Topping

1 unbaked 9-inch pastry shell	1/2 cup dark corn syrup
4 Bartlett pears	1/2 teaspoon grated lemon rind
3 tablespoons corn starch	1 teaspoon lemon juice
1/2 teaspoon salt	1 tablespoon margarine
1/2 teaspoon ground ginger	1 recipe Ginger Topping (below)
1/2 cup water	

Peel and core pears; cut into thin slices. Mix together corn starch, salt and ginger, add water and stir until smooth. Add corn syrup, lemon rind, juice, margarine and pears. Heat over low heat, stirring constantly, until mixture thickens and comes to a boil. Pour into pastry shell. Top with Ginger Topping and bake in a 425° F oven 15 minutes until lightly browned. Cool before serving. Makes 1 (9-inch) pie.

Ginger Topping: Mix together 1 cup sifted flour, 1/2 cup firmly packed brown sugar and 1/4 teaspoon ground ginger. Cut in 1/2 cup margarine until mixture resembles coarse crumbs. Add 1/2 cup chopped pecans, walnuts or almonds.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Palaiminti, kurie nematė ir įtikėjo". — Jono 20:29.

Dabar dar tamsu, kol dar neužtekejo Teisingumo Saulė, kuri apšviečia savo spinduliais sągydytą pasaulį ir pašalina visas abejones, baimę ir nesupratimus. Todėl dabar Viešpatys reikalauja tikėjimo ir žada atlyginimą ir palaiminimus tik tiems, kurie gerai darbai parodo savo tikėjimą. Mes gyvename tikėjimu, o ne regėjimu ir stengiamės laimėti aukštąjį atlyginimą, kurį matome tik tikėjimo akimis. Mes esame paklūsūs Tam, kuris kalba iš dangaus, kurio balsą dabar tik nedaugelis girdi. Bet tie, kurie dabar yra paklūsūs ir eina jo pėdomis, gauna didesnių ir gausnių palaimų, o netolimoje ateityje bus išaukštinti ir gaus garbę, šlovę ir nemirtingumą, ir dalyvaus su pagarbintuoju Kristumi jo karalystėje.

Mažą knygutę, pavadinimą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-5

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJONOME VISTA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENTAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

1102S SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Balsuokime už lietuvių teisėją A. F. Wells

Lapkričio 5 dienos rinkimuose bus balsuojama už patariamą naujam terminui Cook County teisėjų, jų tarpe ir lietuvių teisėją Alfonse F. Wells. Teisėjas Wells yra žymus teisėjas ir daugiau kaip 22 metus eina teisėjo pareigas airiuose Cook County teisėse. Visiems, kam teko patarti teisėją Wells, pripažįsta

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-3489 (buto)

5 North Wabash Avenue
d Floor Chicago, Ill. 60601

jo aukštą juridinį išsilavinimą, didelį patyrimą teismo reikalų tvarkyme ir tvirtą įstatymų taikymą lygiai visiems piliečiams.

Teisėjas Wells yra gerai žinomas lietuviams. Jis yra buvęs Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkas ir daugelį metų jos narys. Labai plačiai dalyvavo Lietuvių Prekybos Rūmų veikloje ir buvo Rūmų direktorius. Jis yra žinomas American Legion lietuvių postų darbuotojas. Jam teko pirmininkauti ir sakytį kalbas įvairiuose lietuvių suvažiavimuose ir kongresuose, kur jis griežtai pasisakydavo prieš Lietuvos okupaciją ir už Nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Šiuo metu Alfonse F. Wells yra vienintelis lietuvis teisėjas Chicagoje, su kuriuo mūsų tautiečiai gali susikalbėti lietuviškai.

Teisėjas Alfonse F. Wells turi patyrimą kaip civilinėse, taip ir kriminalinėse bylose. Jis įsigijo tvirtą ir sąžiningo teisėjo reputaciją, griežtai laikantis įstatymų. Jis nepasiduo jokioms pašalinėms įtakoms ir ypatnigai žiūri, kad visokie narkotikų platintojai, žudikai, prievartautojai ir plėšikai gautų užtarnautą bausmę. Ilgų metų patyrimas suteikė teisėjui Wells reikalingą gabumą teisingai spręsti bylas, objektyviai vertinti žmones ir būti bešališku piliečiams. Jis turi visas kvalifikacijas savo užima mai teisėjo vietai.

Man iš arti teko stebėti teisėjo Wells pirmininkavimą teismo bylose, ir prisipažinsiu, kad man padarė didelio įspūdžio šio

Jauno sportininko siluetas. Trumpėjančios dienos nedaug laiko palieka vaikams pasitreniruoti futbolio mende.

lietuvių teisėjo ramus, atydus, punctualus ir sąžiningas savo pareigų ėjimas. Chicagoje yra reikalingas teisėjas Alfonse F. Wells. Teisėjo Wells pavarde yra paliktinųjų teisėjų tarpe balsavimo mašinoje šešta iš eilės. Teisėjų balsavimai yra ne politiniai. Todėl visi, respublikonai ar demokratai, paspauskime rankeną už teisėją Alfonse F. Wells, kad jis būtų paliktas savo pareigose.

Algis F. Baliūnas
Assistant State's Attorney of Cook County

10,000 mažiau kaip 1973 metais. Galutinai surinktomis žiniomis iki spalio 1 dienos per 11 mėnesių JAV greitkeluose ir vieškeluose 8,225 žmonių mažiau šiemet žuvo lyginant su tuo pačiu laiku praėjusiais metais.

Departamentas tą pagerėjimą aiškina tą važiuojimo greičio sumažinimu ir bendrai energijos krize.

Bus šalta žiema

Komercijos departamentas Washingtono ir Technologijos institutas Bostone spėja, kad ateinanti žiema bus labai šalta. Galimybių esą 14 prieš 1 kad ši žiema bus šaltesnė už pernykščią žiemą.

Meteorologijos profesorius Massachusetts Technologijos Institute pasakė, kad saulės pastebima saulės dėmių "nenormali veikla", kas rodo, jog šią žiemą temperatūra bus daugiau kaip 6 laipsniais žemesnė negu normaliai, be to, numatoma neparastai daug sniego, ypač JAV-ųjų centrinių valstijų šiauriniame gale, kur įeina ir Illinois su Chicago.

Sunkių nusikaltimų padaugėjo 11 nuoš.

Chicago policijos superintendente James Rochfordo pranešimu, per šiu metų 9 mėnesius rimtų kriminališkų nusikaltimų padaugėjo arti 11 nuošimčių, būtent nuo praeito sausio 1 dienos iki spalio 9 dienos Chicagoje padaryti 183,786 sunkių nusikaltimų; pernai per tokį pat laiką buvo padaryti 165,644. Nusikaltimų skaičių žymiai padidino įsilaužimai, apiplėšimai, vagystės ir automobilių vagystės. Nusikaltimų prieš asmenį šiemet buvo 863 daugiau kaip pernai.

Rado narkotikų sandėlį

Padariusi staigią kratą anksčiau areštuoto narkotikų kontrabandininko Aaron Reyes, 66 m., apartamente 3845 W. 25th St., policija rado užrašų knygutę, kurioje surašyta visa eilė stambesniųjų narkotikų kontrabandininkų JAV-bėse ir Meksikoje. Suimant Reyes, jo apartamente policija rado 20 svarų dar par davimui neparuošto heroino, \$49,905 pinigų, 3 uncijas heroino ir kokaino, du revolverius ir 200 uždorių amunicijos. Suimtajam Reyes užstatas nustatytas milijonas dolerių.

Žiauriai nužudyta motina su dviem mažais vaikais

Miesto pietinėje dalyje, 6832 S. Dorchester Ave., praėjus pirmadien rasta nužudyta 24 metų amžiaus moteris Vera West ir abu jos vaikai — Adrian 3 metų ir Tate 1 metų amžiaus. Visi trys nužudytieji sumesti į vandens ir kraujo pilną mau-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SHIPPING & RECEIVING
Tire Shop — Some experience.
Call
JERRY
927-7111

dymosi vonią. Mrs. West buvo peiliu subadyta į veidą, sprandą ir krūtį. Jai ant kaklo buvo užnerta nuo lango užuolaidos nutraukta virvelė. Ypač, kaip policija spėja, buvo vonioje prigirdyti ir ant jų motinos lavonas užmestas. Gyvenamojo kambario grindys ir sofa buvo sukrūvinti.

TRUMPAI

— A. a. Bruno P. Balchikonis, Kirkwood, N. Y., ilgametis Naujienų skaitytojas ir rėmėjas, mirė spalio 14 d. po trumpo ligos ligoninėje. Naujienų vadovybė reikšia užuojautą jo žmonai ir artimiesiems.

— Walter Kuchinkas iš Cicero gydosį Hines Veteranų ligoninėje, mielos žmonos Sue lankomas. Liga jau yra nugalėta, grįžta sveikata ir gera nuotaika. Pažįstami ir kaimynai siunčia jam gerus linkėjimus.

— Jonas Smailys, Omaha, Nebr., mūsų naujasis skaitytojas, atsiuntė tokį laišką: "Dėkoju p. St. Pangoniui už užsakytą Naujienas vakaus progą. Turiu pabrėžti, kad P. Stravinską "LL" teisingai rašė, jog tiesios lietuviškos linijos šiaudien laikosi tik du mūsų laikraščiai — tai Naujienos ir Laisvoji Lietuva. Spaudai paremti siunčiu 3 dol. auką, linkėdamas ir toliau kovoti bei veikti per spaudą prieš mūsų tėvynės okupantą".

Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja p. J. Smailiui už prenumeratos pratęsimą, už auką ir už pareiškimą, taip pat dar kartą taria dėkui p. St. Pangoniui už padarytas pastangas.

— Ona Bičienė iš Marquette Parko apylinkės, daugeliui gerų draugų ir visuomenės veikėjams apgailestaujant, išsikėlė į Oak Lawn apylinkę. Ji ir toliau liks aktyvi Chicago lietuvių bei organizacijų veikloje.

— Antanas Jucius, Naujienų skaitytojas iš Marquette Parko apylinkės, išsikėlė į Barrington, Ill.

— Chicago lietuviams gerai žinomas Healthy Food restoran Bridgeporte ir Tulpė Marquette Parko apylinkėje yra aprašyti Chicago restoranų leidinyje.

— LB Cicero apylinkės registruotų narių susirinkimas kviečiamas š. m. lapkričio mėn. 3 d. 12 val. Cicero šv. Antano parapijos salėje. Visi registruoti nariai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Illinois valstijoje registruota LB Cicero Apylinkės Valdyba

— Ona Nemunas iš Brighton Parko apylinkės staiga susirgo. Gydosį šv. Kryžiaus ligoninėje. Draugės ir kaimynės apgailestauja, laukdamos sugrįžtant į

Vidaus reikalų sekretoriui Rogers Morton paversta koordinuoti energijos taupymo pastangas. Jis vadovauja Energinės Politikos Tarybai.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVING
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-77

BUTU NUOMAVIMAS
NAMU PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.
[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA]
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS. 5 kamb. bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIMS. Švarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40° sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)
HOT SPRINGS, ARKANSAS
LOYD REAL ESTATE
624 PARK AVE., 501 — 623-4446
Retirement Homes in the middle twenties and up. Views include mountains, valleys and lakes. Some close to everything.

namus. Ji taip pat turi gerų draugų ir Town of Lake apylinkėje, nes ten ilgą laiką laikė krautuve.

◆ Pagerbkime mūsų mirusius.
1974 m. lapkričio 3 dieną 12 val. šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, prie kapinių steigėjų paminklo, kun. J. Stankevičius, Cicero šv. Antano parapijos klebonas, atliks pamaldas. LB pasauliečių komiteto pirm. Algis Regis pasakys kalbą.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės eis garbės sargyba. Mirusių pagerbimui visuomenės vadu skautai padės vainiką. Prie paminklo bus uždegta vėlinių simbolinė žvakė, nuo kurios galės užsidegti žvakutes ir nunešti prie savo artimųjų kapų. Žvakūčių bus galima gauti vietose. Visuomenę kviečia Lietuvių šv. Kazimiero Kapinių Sklypų Savininkų Draugija ir LB Pasauliečių Komitetas. (Pr).

— R. Viliaus poezijos knygą "Vakarų vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl gražiausios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pasiūsta paštu, atsiuntus pinigų pašto perlaida arba čekiu. (Pr).

◆ Spaudos Klubo narių susirinkimas. Ateinanti sekmadienį, šių metų lapkr. 3 d. 11:30 val. ryto, "Gintaro" salėje (2548 W. 69th St.) šaukiamas Lietuvių Spaudos klubo narių susirinkimas. Susirinkime Dr. Zenonas Danilevičius praneš apie dabartinę padėtį Lietuvių Bendruomenėje. Taip pat vyks diskusijos apie kai kuriuos mūsų spaudos neigiamus rašymus, vertinant juos žurnalistinės etikos šviesoje. Klubas Valdyba

— R. Viliaus poezijos knygą

◆ Spaudos Klubo narių susirinkimas. Ateinanti sekmadienį, šių metų lapkr. 3 d. 11:30 val. ryto, "Gintaro" salėje (2548 W. 69th St.) šaukiamas Lietuvių Spaudos klubo narių susirinkimas. Susirinkime Dr. Zenonas Danilevičius praneš apie dabartinę padėtį Lietuvių Bendruomenėje. Taip pat vyks diskusijos apie kai kuriuos mūsų spaudos neigiamus rašymus, vertinant juos žurnalistinės etikos šviesoje. Klubas Valdyba

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
Member of F.I.C. and Liberty Company

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

KAI NORITE SEDEVRU
2 BUTU 18 METU MURAS, tv iš lauko ir viduj. Arti Maria H \$34.000.
3 BUTU OCTAGON originalas, durnus viduj. 3 auto mūro gara gražiam Marquette Parke. \$46.50
2 BUTU MURAS, nauji 2 gazu dymai, garažas. Arti mūsų. Lai už \$32.000.
2 BUTU MURAS, 2x5 atskiri dymai. Prie parko. \$28.000.
10 BUTU MURAS, naujas gazu dymas, alum, langai, 60 pėdu lota auto mūro garažas, virš \$17.000 jauju. Arti mūsų. \$77.000.
MEDINIS APKALTAS 2 butų rus namas, naujas gazu šildymas, pėdu lotas, garažas. Marquette Pa \$13.500.
DIDELIS 5 KAMBARIU OCTAG mūras, kabinetu virtuvė, naujas šildymas, garažas. Prie "Param \$22.500.
3 BUTU MURAS ir 2 auto, gara Arti vienuolyno. \$30.000.
4 1/2 KAMBARIU 16 m. mūras ir ražas. Našlė atiduoda už \$15.000.
2 BUTU MURAS ir 3 kambas bemsante, garažas, arti mūsų of \$28.500.
5 KAMBARIU CAPE COD. Ah langai, karpetai. Sausas bešman 50' lotas. 2 auto garažas. Turim rai Arti mūsų. \$22.000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-72

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRO DRAUDIMAI, NAMU IR NEKIL JAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus perstatau senus visų rūšių namo šildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas gautuot. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuot.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-34

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJŲ. Tikrai \$112 metams automobilio Liability draudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi piliečių pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anticetas Gerbauskas, sav.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

JENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

JENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotniais.

JENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

JENOS atstovauja tylaia lietuvių daugumą žiaūs pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą dama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos los pirmųjų pavyzdžiais užsipernumeruojant Naujienas tikslu sudaryti line tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išieivijos, pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalingo renesanso.

IUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

oma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Junčiū _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

ARDE IR VARDAS _____

ESAS _____

NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, OCTOBER 31, 1974